

Biblická hodina – Starozmluvné príbehy Jákovove ženy

Čo by bol hociktorý muž Biblie bez žien? Či už to boli matky, sestry, nasledovníčky alebo manželky, mali aj v tom čase, pre mužov nesmierny význam. Tak to bolo aj s Jákobom. Jedného života a ľudí sa musí vzdať, ale Pán Boh mu pomáha nájsť nový život (hoci dočasný) a iných ľudí, ktorí ho budú sprevádzať v ďalších rokoch.

Jákob vstáva a ide von zo zeme, ktorú zaslúbil Hospodin, do zeme synov Východu. Ide do Cháranu, do mesta, kde býva brat jeho matky. Napriek tomu všetkému už vie, že ide s Bohom a že je požehnaný a nemusí sa ničoho báť. Ide už odvážne aj do krajiny, o ktorej nemá ani páru, ku ľuďom, ktorých nepozná. *Vie to, lebo stíchol a počul Boha, zatvoril oči a videl Božiu slávu, dostal sa až na koniec svojich síl, aby mohol byť posilnený z neba. Jednoducho pochopil, že Boží dom nemusí hľadať, lebo ho nosí v srdci, že Boha nemusí opúšťať, lebo Boh je stále s ním.*

Uvedomujúc si svoje vlastné hranice, ale aj Božiu neohraničenosť, prichádza ku studni, kde sa pásli 3 stáda oviec. **Studne** mali významné miesto v živote Izraela. Bol to priestor, kde človek nachádzal život vo vode, ale kde sa konali aj bitky. Bolo to miesto stretnutí aj rozchodov. Studne boli vzácny a tým aj sporný majetok pastierov alebo dedín. Tu sa začínali aj manželské vzťahy.

Na studni bol privalený veľký kameň, pretože voda bola veľmi vzácna. S takým kameňom si jeden človek neporadí a preto pastieri čakali, kým sa ich stretne viac a potom spolu odvalili kameň a napojili všetky svoje stáda, aby potom znovu studňu zatvorili.

Jákob videl príležitosť, aby sa povypytoval na svoju rodinu: zisťuje, čo je to za krajinu – pastieri hovoria Cháran, poznajú Náchorovho syna Lábanu – poznajú, a má sa dobre – dobre. A aby sa otravného Jáкова zbavili, zaraz mu ukázali Lábanovu dcéru **Ráchel**, ktorá prichádzala s ovcami. Láska na prvý pohľad. Jákob sa chce zbaviť zbytočných divákov – pastierov a tak ich posielal preč, ale oni sú neodbytní a zostávajú. Ale on sa tým nenechá odradiť, ale hneď sa snaží odvaliť kameň, aby mohla Ráchel napojiť stádo. **Robí niečo pre druhého, dokonca nad svoje sily a možnosti a dáva preč kameň. Láska robí zázraky a dodáva silu.**

Keď sa tí dvaja zoznámili, Ráchel hneď bežala domov, aby povedala otcovi, s kým sa stretla. Lában hneď vyšiel oproti Jákobovi, voviedol ho do svojho

domu a prikázal mu, aby mu všetko porozprával. A hoci Jákob utekal od svojich, predsa len prišiel ku svojim, aj tu bola jeho rodina, tu môže zostať. Lában teraz k nemu pristupuje ako k príbuznému, aby si z neho o pár dní urobil otroka, aby ho zneužil – ved' občas sa človeku vráti, čo zasial.

ES 504

Lában mal dve dcéry: Leu a Ráchel. Lea nepatrila medzi krásavice, ale do Ráchel sa Jákob zamiloval, pretože bola krásna. Lában sa jedného dňa Jákoba opýtal: akú mzdu chceš za svoju službu? Ako v rozprávke Jákob odpovedá: Ráchel za 7 rokov služby. A Lában súhlasil. Láska zvykne práci pomôcť: ak človek vie, pre čo to robí, robota mu ide od ruky. Uplynulo 7 rokov a Jákob sa prihlásil o svoj „zisk“. Vystrojili svadbu (7-14 dní, až potom bolo manželstvo platné), no keď už išlo do tuhého, zrazu nastal problém, na ktorý sa však prišlo až ráno. Jákob si vzal za ženu nechcenú Leu. Vrátilo sa mu, čo požičal ;-) **7 rokov slúžil za Ráchel, no dostal Leu, teraz bude d'alších 7 rokov slúžiť za Ráchel, ved' láska k nej je dôležitejšia než dĺžka služby. Na dobré sa oplati čakať a bojovať za to.**

Tie dve predstavujú postavenie Božieho ľudu: **Lea je nemilovaná, ale Boh ju požehnáva – Ráchel je milovaná, ale nie je požehnaná. Lea nemá nič, je odkázaná na Božie zľutovanie, Ráchel niečo má, ale rovnako tak je závislá na Božej milosti.** Božie plány však nezničí ani jedna z nich: ani Lea, ktorá je mierna a ústupčivá – a ani Ráchel, ktorá je výbojná a extrovertná. Obidve sú na jednej lodi, hoci obidve majú túžbu z tej lode sa navzájom vyhodit' (podobne ako Ézau a Jákob). Vedú totiž konkurenčný boj: Ráchel má mužovo srdce, ale nemá syna – Lea má syna, ale nemá mužovo srdce a ako to už býva: vždy chceme to, čo nemáme. Neplodnosť a bezdetnosť znamenali Božie prekliatie a mať syna zas znamenalo Božiu priazeň a nádej pre budúcnosť.

Je zaujímavé, že Biblia takto otvorene hovorí aj o ľudskom hriechu, zlých postojoch a vzťahoch. Prečo to nie je zamľčané? Pretože len na podklade ľudského hriechu je jasne vidieť Božiu milosť. Ved' aj to, či žena porodí alebo nie, je Božia vôľa, nie ľudská.

Rúben, Šimeón, Lévi a Júda – to boli 4 synovia Lei a Ráchel nič. Preto tlačí aj na Jákoba, ale Jákob dobre vie, že on nie je bohom, musia sa spoliehať jedine na pomoc od Hospodina. Ráchel berie teda situáciu do svojich rúk a dáva Jákobovi svoju služku, ktorá mu rodí namiesto nej syna **Dána a Naftáliho**. Lea tiež dala Jákobovi svoju služku a tá mu porodila **Gáda a Ašéru**.

Jedného dňa našiel Rúben na poli jablčka mandragory – bola to rastlina, ktorej pripisovali zázračnú moc, povzbudzujúca pohlavnú túžbu a plodnosť. Ráchel zistila, že Lea vlastní tieto plody a tak začnú o ne obe bojovať, ako kedysi Jákob a Ézau o prvorodenstvo. Licitujú, dojednávajú sa, až príde k dohode: mandragora za jednu noc s Jákobom. Každá z nich sa chytá slamky, obe sú totiž na dne: Ráchel hľadá prostriedok, aby mohla porodiť tomu, kto ju miluje a Lea rodí, aby si získala lásku toho, s kým má synov. Lea znovu po tejto noci počala a porodila syna *Jissáchara a neskôr Zebulúna*. Lenže ani to jej nestačilo a hoci bola Bohom obdarovaná a obhajená, aj keď bola ľuďmi odstrkovaná, chcela stále viac a tak ako poslednú porodila „iba“ dcéru. Mágia síce môže občas pomôcť, ale nie je silnejšia ako Boh. A hoci prináša potešenie skoro a rýchlo, viera učí trpezlivosti a spoliehaniu sa na Hospodina. Lea teda má potomstvo, ale nemá lásku muža.

Boh napokon pozdvihuje aj Ráchel a dáva jej možnosť rodiť: prvý syn *Jozef*. Jeho narodením sa všetko mení: skončila sa doba služby a začína život pre rodinu (tak to vníma Jákob). Jákob chce ísť domov. Ale nie na prázdno. Prvorođený predsa nemôže prísť bez majetku. Ako k nemu príde už možno viete, ale ak nie, povieme si to nabadúce.

